

mgp

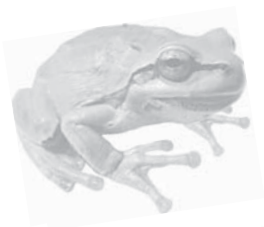
MESTNO
GLEDALIŠČE
PTUJ

Sezona 2009/2010

Gregor Strniša

ŽABE

Gregor Strniša

ŽABE

ali Prilika o ubogem in bogatem Lazarju
moraliteta

Režiser **Jernej Lorenci**
Dramaturg **Krištof Dovjak**
Kostumografinja **Belinda Radulović**
Scenograf **Branko Hojnik**
Skladatelj **Branko Rožman**
Lektor **Simon Šerbinek**
Asistentka režije **Yulia Roschina**
Oblikovalec luči **Simon Puhar**

Igrajo

Točaj **Igor Samobor**
Lazar in Lazarus **Radko Polič - Rac**
Babica in Evica **Pia Zemljič**

Premiera 21. marca 2010

Vodja predstave in lučni mojster **Simon Puhar**
Garderoberka **Irena Meško**
Tonski mojster **Danijel Vogrinec**
Odrski mojster **Andrej Cizerl Kodrič**
Odrski delavec **Miran Hedl**

Sceno so izdelali pod vodstvom Andreja Cizerla Kodriča v delavnici Mestnega gledališča Ptuj.

Za sodelovanje se zahvaljujemo SNG Drama Ljubljana in Dijaškemu domu Ivana Cankarja Ljubljana.

Jernej Lorenci,

režiser

Rojen je bil 1973 v Mariboru. Končal je Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani, na kateri je sedaj docent.

Režiral je:

klasiko (A. P. Čehov: Tri sestre; Molière: Namišljeni bolnik, Don Juan; A. Strindberg: Gospodična Julija; F. Pessoa: Mornar; T. S. Eliot: Umor v katedrali; B. Brecht: Baal ...);

antiko (Eviprid: Bakhe, Medeja; Sofokles: Antigona; Ajshil: Oresteja);

mite (Ep o Gilgamešu, Tibetanski misterij: Črimekundan ali Brezmadežni; No-igre: Veter v vejah borov);

sodobne drame (P. Handke: Podzemni bluz; S. Kane: Razmadežna; W. Gombrowicz: Poroka);

opero (L. Lebič: Iz veka vekov);

lutke (Ostržek) in

avtorske projekte (Koža, Tihožitje, Hrepenenje in smrt Sylvije Plath).

Prejel je več nagrad, med njimi veliko Borštnikovo nagrado za najboljšo predstavo v celoti (Sarah Kane: Razmadežna), Borštnikovo nagrado za režijo (Ep o Gilgamešu), Šeligovo nagrado za najboljšo predstavo Tedna slovenske drame (Ep o Gilgamešu), veliko nagrado za najboljšo predstavo na mednarodnem festivalu Zlati lev v Umagu na Hrvaškem (Sarah Kane: Razmadežna), veliko nagrado za najboljšo predstavo na festivalu Ex Ponto (Hrepenenje in smrt Sylvije Plath), nagrado kritikov in teatrologov BiH za najboljšo predstavo leta (Hrepenenje in smrt Sylvije Plath), nagrado mednarodnega inštituta ITI »Music theatre now« (Lojze Lebič: Iz veka vekov), nagrado za režijo na mednarodnem festivalu Zlati lev v Umagu na Hrvaškem (No-igre: Veter v vejah borov), Borštnikovo nagrado za režijo (Ajshil: Oresteja), nagrado slovenskega društva kritikov in teatrologov za najboljšo predstavo sezone (Ajshil: Oresteja).

Radko Polič - Rac,

igralec

Radko Polič - Rac se je rodil leta 1942 v Črnomlju. Družina se je leta 1945 preselila v Beograd, leta 1949 v zahodni Berlin, leta 1954 pa v Ljubljano. Radko Polič je igralec postal skoraj po naključju, saj je šel na sprejemni izpit na Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo zgolj iz radovednosti. V njegovi družini je bila skrb za znanost in umetnost vedno v ospredju. Njegov oče je bil slovenski pisatelj in politik Radko Polič (1919-1988), eden njegovih dveh bratov Vasilij Polič je sodnik Vrhovnega sodišča RS, drugi brat Svetozar Polič pa je zaposlen na Institutu »Jozef Stefan« kot okoljevarstvenik in znanstvenik. Njegov nečak Andraž Polič je prav tako povezan z umetnostjo, saj se ukvarja s poezijo in glasbo.

Bil je član skoraj vseh slovenskih gledališč (Mestnega gledališča ljubljanskega, PDG Nova Gorica, SLG Celje, Slovenskega mladinskega gledališča Ljubljana, Drame SNG Maribor in ljubljanske Drame), deloval je tudi v eksperimentalnih skupinah, z Narodnim domom Maribor, Cankarjevim domom ... Širši javnosti je znan po številnih filmskih vlogah. Za svoje igralsko ustvarjanje je prejel okrog trideset pomembnejših nagrad, med drugimi je leta 2002 prejel najvišje igralsko priznanje **Boršnikov prstan** in leta 2007 Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Prejel je tudi nagrado za Naj igralca leta v letu 1991.

V obrazložitvi ob podelitvi Boršnikovega prstana je Jernej Novak zapisal: Med slovenskimi igralci je Radko Polič - Rac najizrazitejši intuitivni igralec, ki ustvarja s pomočjo popolnega zlitja (empatije) z dramsko osebo, ki jo predstavlja. Poličeva posebnost je, da se igri predaja scela, z vsem svojim bitjem, njegova igra je nedeljiva od njegove osebnosti. V skoraj štirih desetletjih trajajoči igralski karieri je Radko Polič oblikoval blizu sto gledaliških in petdeset filmskih vlog. Večino dramskih vlog je ustvaril v slovenskem gledališču od Trsta in Nove Gorice preko vseh profesionalnih odrov Ljubljane do Celja in Maribora. Na odrih in na gledaliških festivalih nekdanje Jugoslavije je bil vselej iskan in cenjen igralec. S prvim velikim priznanjem strokovne kritike in občinstva ga je leta 1970 nagradilo Boršnikovo srečanje, sledila je nagrada Prešernovega sklada (1972), nato so se kar vrstile nagrade za filmske vloge ter nove Boršnikove nagrade (1979, 1981, 1988, 1991). Nagrajen je bil z dvema Sterijevima nagradama za igralsko stvaritev (1979 in 1982), sarajevski festival MESS je njegovo igro ovenčal z zlatim lovorjevim vencem (1987). Prejel je Župančičevo nagrado (1991) in nagrado za najboljšo uprizoritev na festivalu Monodrama Ptuj.

Igor Samobor,

igralec

Rodil se je pred dvainpetdesetimi leti na Ptuju. Vse obvezno šolanje, vključno z maturo, z izjemo dveh let gostovanja v vojaškem internatu v Ljubljani (kjer je obiskoval Gimnazijo Moste), je opravil na Ptuju. Prve skromne gledališke korake je naredil že v osnovni šoli, bolj pa se ga je gledališče dotaknilo v gimnaziji, v gledališkem krožku, ki sta ga vodila Marjan Kovač in kasneje Branka Bezeljak. Gledališki krst je prestal na ptujskem odru v predstavi Sen kresne noči W. Shakespeara.

Sledila je Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, kjer je diplomiral pred tridesetimi leti. Že med akademijo je gostoval v SNG Drami, v Eksperimentalnem gledališču Glej, na televiziji in pri filmu. Takoj po akademiji so ga povabili v Dramo SNG Ljubljana. Dobil je stalni angažma. Drami je ostal zvest do danes. Nekajkrat je gostoval tudi v drugih gledališčih: v Mariboru, Novi Gorici, Kranju in v EG Glej. Posnel je tudi nekaj celovečernih filmov in televizijskih dram. Pa veliko število radijskih iger.

Slovensko in evropsko občinstvo ga pozna kot Peera Gynta, Razkolnikova, Macbetha, don Juana, princa Hamburškega, Ivana v Bratih Karamazovih, Jimmija Potterja v Ozri se v gnevu, Jima v Jezu, Vossa v Ritter, Dene, Voss, Georgea v Kdo se boji Virginie Woolf, Karenina, Tartuffa ...

Za svoje vloge je prejel vrsto najvišjih priznanj: nagrado Prešernovega sklada, več Borštnikovih nagrad, Župančičevo, Severjevo nagrado. Bil je tudi komedijant leta za vlogo prof. Nightingala v Stoppardovi komediji Arkadija.

Filmsko kariero je začel graditi v filmih vodilnih slovenskih režiserjev Boštjana Hladnika (Ubij me nežno), Franceta Štiglica (Veselo gostovanje) in Matjaža Klopčiča (Črna orhideja, Ljubljana je ljubljena). V največji slovenski filmski uspešnici zadnjih let, filmu Kajmak in marmelada Branka Djurića, je upodobil nepozabnega soseda z balkona. Zaigral je tudi v filmu Maje Weiss Instalacija ljubezni. Lansko leto je bil za vlogo Dušana v Šterkovem filmu 9:06 nagrajen s Stopovo nagrado in z nagrado Vesna za najboljšo moško vlogo za leto 2009.

Pia Zemljič,

igralka

Pia Zemljič se je rodila v Slovenj Gradcu. Leta 2001 je končala Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Deluje na področju filma, televizije in gledališča. Od leta 2001 do 2008 je bila članica SNG Drame Maribor. S sezono 2009/2010 je postala članica SLG iz Celja.

Pomembnejše gledališke vloge: SLG Celje: Jesenska sonata (2010), SNG Drama Ljubljana: Neron (2009), Trainspotting (1999), Mini teater Ljubljana: Mala morska deklica (2009), SNG Drama Maribor: Intimna komedija (2007), Dobri človek iz Sečuana (2004), Ta veseli dan ali Matiček se ženi, Sluga dveh gospodarjev (2003), Debeluhi v krilcih, King Kongove hčerke, Drakula (2002), Shopping & Fucking , Don Kihot (2001), SSG Trst: Zločin na kozjem otoku (2002), PDG Nova gorica: Hamlet (2000) ...

Pomembnejše filmske vloge: Teža neba (2010), Marko skače, Tolažnik (2009), Morje v času mrka (2008), Petelinji zajtrk, Vučko (2007), Temna stran lune (2005), Varuh meje (2002) ... in televizijske vloge: Za zadnjim vogalom (2007), Naša mala klinika (2005), Pod eno streho (2003) ...

Za svoje delo je prejela tudi številne nagrade. Med drugim tudi: Zlato paličico za vlogo Male morske deklice, Mini Teater (2009), bila je igralka leta - nagrada revije Stop za vlogo Bronje v filmu Petelinji zajtrk (2009), na Festivalu komornih odrov na Reki (2004) je prejela nagrado Veljka Maričiča in nagrado Novega lista Hrvaška - najboljša igralska kreacija, v predstavi Debeluhi v krilcih za vlogi Pamela in Popo Martin. Za isti vlogi je prejela tudi satir za vlogi na Slovenskem festivalu komornih uprizoritev na Ptuj (2003) ter leta 2001 studentsko Prešernovo nagrado.

Krištof Dovjak,

dramaturg

Rojen 1. marca 1967 v Värnamu na Švedskem. Živi v Ljubljani kot svobodni dramatik, pesnik in dramaturg. Diplomiral je iz primerjalne književnosti in filozofije. Več let je bil gledališki kritik pri časopisu Dnevnik, potem hišni dramaturg v Slovenskem ljudskem gledališču Celje.

Pri Cankarjevi založbi je izdal pesniški zbirki *Veter v Odiseju* (1999) in *Prometej na plakatu* (2007). Pri založbi Alica sta leta 2009 izšli knjigi *Igre iz mesta* in *Igre z dvora s šestimi dramskimi besedili*.

Akademik dr. Taras Kermauner v projektu *Rekonstrukcija in/ali reinterpretacija slovenske dramatike* obširno piše o njegovi dramatiki. Doslej je bila pod mentorskim vodstvom režiserja Mileta Koruna na AGRFT v Ljubljani (leta 2000) uprizorjena njegova igra *Belle Pâris ali obračun v Louvru*. Skladatelj Gregor Pirš je uglasbil nekaj sonetov iz ciklusa *Opus quantum*, napisanega l. 1996. Glasbeno-pesniški projekt z istim naslovom je leta 2007 izšel pri Društvu slovenskih skladateljev na zgoščenki *Stičišča zvočnih svetov*.

Belinda Radulović,

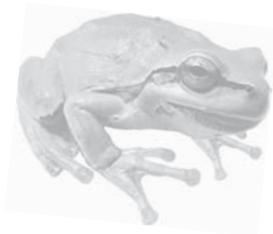
kostumografinja

Na Pedagoški akademiji v Mariboru je študirala likovno vzgojo, nato je v Ljubljani na FNT zaključila študij oblikovanja tekstilij in oblačil in na Domus Academy v Milanu podiplomski študij.

Ukvarjala se je z modo: oblikovala je svojo kolekcijo » Belinda « za pomlad-poletje 2001, ki jo je predstavila na sejmu Fashion Coterie v New Yorku; kolekcijo za pomlad-poletje 2003, ki jo je predstavila na Show Room v Milanu, večerno kolekcijo na modni reviji in razstavo na največjem evropskem festivalu sodobne umetnosti Big Torino. Bila je kostumografinja za film Pozabljeni zaklad Huga Štiglica. V sodelovanju s Steklarno Rogaška je oblikovala kolekcijo nakita. Kot kostumografinja je sodelovala v preko 30 gledaliških projektih v vseh slovenskih gledališčih.

Dobila je Borštnikovo nagrado za kostumografijo uprizoritve Ep o Gilgamešu v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča Ljubljana in Kvartet v izvedbi E.P.I. Centra in Mestnega gledališča ljubljanskega.

Branko Hojnik,

scenograf

Rojen je bil leta 1975 v Slovenj Gradcu. Obiskoval je Akademijo likovnih umetnosti v Ljubljani. Leta 1998 je prejel študentsko Prešernovo nagrado za slikarstvo.

Kot oblikovalec scenografije je sodeloval v preko 60 gledaliških predstavah v vseh slovenskih gledališčih.

Za svoje delo je prejel številne nagrade: nagrado za celotno vizualno podobo predstave Sofokles: Antigona, AGRFT, Ljubljana (1996) in Študentski festival Encounter, Brno, Češka (1997); nagrado za celotno vizualno podobo za sezono 2000/01 za predstavo N. V. Gogolj: Ženitev, HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka (2001); nagrado za najboljšo predstavo v celoti grand prix Borštnikovega srečanja v Mariboru (2002) za predstavo S. Kane: Razmadežna, SNG Drama Ljubljana in grand prix mednarodnega festivala komornega gledališča Zlati lev v Umagu (2001); nagrado Borštnikovega srečanja za scenografije predstav: Ep o Gilgamešu, SMG Ljubljana (2005), A. Lasić: Zdaj nikjer, SNG Drama, Ljubljana (2005) in F. Bruckner: Bolezen mladosti, SNG Drama Ljubljana (2006); glavno nagrado International Theatre Institute (ITI) za glasbeno-scenski projekt L. Lebič: Iz veka vekov, SNG Maribor (2006) in nagrado 5. Bienala ustanove Lutkovnih ustvarjalcev Slovenije za celotno vizualno podobo predstave C. Goldoni: Ostržek, Lutkovno gledališče Maribor (2007).

Branko Rožman,

skladatelj

Branko Rožman deluje kot skladatelj in harmonikar. Sodelovanje z režiserjem Jernejem Lorencijem se je začelo na Ptuju s predstavo Mali raj leta 1998. Od te predstave pa do tokratne uprizoritve Strniševih Žab sta skupaj podpisana pod naslove: Razmadežna, Oresteja, Ep o Gilgamešu, Veter v vejah borov, Nižina neba, Tri sestre, Dom Bernarde Alba, Koža, Medeja, Namišljeni bolnik, Podzemni bluz, Poroka, Mornar, Tihožitje, Mojster in Margareta, Requiem, Kabaret Karla Jedrmana, Ostržek ...

Simon Šerbinek,

lektor

Lektor, igralec, slovenist, ljubitelj proze, poezije ter seveda dramatike v vseh pogledih. Najbolje bi ga lahko opisali, kot sam pravi: »Če je moje delo neopazno, nevsiljivo, a vendar izrečeno na odru v čustvih igralcev, potem sem dobro opravil svoje delo. Če pa se na premieri zalotim, da še vedno ne vem, kaj mi želi igralec povedati, potem sem zgrešil zastavljeni cilj ...«

Yulia Roschina, asistentka režije

Yulia Roschina se je rodila leta 1982 v Moskvi in se leta 1990 preselila v Slovenijo. Po končani osnovni šoli se je vpisala na Gimnazijo Koper in v tretjem letniku srednje šole začela delati v Gledališču Koper. Najprej kot hostesa, nato kot rekviziterka in šepetalka. Tako je v letu pred vpisom na AGRFT sodelovala pri nastajanju šestih predstav, med drugim tudi kot asistentka režije Dejana Sariča v predstavi Williama Shakespeara Caesar (koprodukcija MGL, E.P.I. Centra in PPF Koper) in Katje Pegan pri otroški predstavi Nine Kokalj Španska princeska v Gledališču Koper. Leta 2005 se je vpisala na Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo, smer gledališka in radijska režija.

Projekti na Akademiji: avtorski projekt v sodelovanju z Blažem Rejcem z naslovom Babilonski rov (2006); Jim Cartwright Dva/Two (2007); Anton Pavlovič Čehov Tri sestre/Three Sisters (Три сестры) (2007); Jean-Baptiste Poquelin Molière Sozj, po motivih Amfitriona (2008); William Shakespeare Romeo in Julija/Romeo and Juliet (2008); Jean Racine Fedra/Phaedra (Phèdre) (2009); Ferdinand Bruckner Bolezen mladosti/Krankheit der Jugend (2010).

Za predstavo Sozj je prejela Zlatolasko za najboljšo režijo gledališke produkcije.

Projekti izven akademije: Perpetuum Jazzile, koncert, Cankarjev dom (2008, 2009); Daphne de Bruin Eva (This is my life), MGL v sodelovanju z AGRFT in festivalom Fokus '08; Festival MomenTTum 2009, Avditorij Portorož, Dim Zupan Deklica za ogledalom, Gledališče Koper (2009); Fedra Before and After, Gledališče Tartini (2009).

Gregor Strniša

Gregor Strniša se je rodil 18. novembra 1930 v Ljubljani kot četrti otrok zakoncev Luize Ane Paloutz in Gustava Strniše. Strniševa mati je bila sodna uradnica, oče pesnik in pisatelj za mladino. Pesništvo je Strniša torej imel že v krvi. Od leta 1937 do 1941 je v Ljubljani obiskoval osnovno šolo. Šolanje je nadaljeval na klasični gimnaziji. Njegov študij je bil prekinjen maja 1949, ko je bil aretiran in kasneje avgusta na sodnem procesu obsojen zaradi suma pomoči pobeglim političnim emigrantom. Obsojen je bil na štiri leta prisilnega dela. Iz zopora je bil pogojno izpuščen junija leta 1951. Po maturi leta 1952 se je vpisal na Filozofsko fakulteto, kjer je leta 1961 diplomiral iz angleščine in nemščine in prejel tudi študentsko Prešernovo nagrado. Med študijem je obiskoval tudi predavanja iz akadologije (osnove sumerskega in asirsko-babilonskega jezika) in hebrejščine. Leta 1957 se je vključil v delo uredniškega odbora Revije 57 in bil eden izmed njenih ustanoviteljev. Po končanem študiju se ni zaposlil, ampak je bil vse do smrti poklicni književnik. Leta 1963 je spoznal Svetlano Makarovič, ki je nastopala v prvih uprizoritvah njegovih poetičnih dram.

Skoraj dvajset let je pisal besedila za zabavno glasbo in leta 1962 prejel nagrado za najboljše besedilo na 1. festivalu slovenske popevke na Bledu za besedilo pesmi »Zemlja pleše«, katere glasbo je napisal Mojmir Sepe. Z denarjem, ki ga je zbral od avtorskih honorarjev, je leta 1963 odkupil lastno zaplenjeno hišo v Rožni dolini.

Bil je izjemno plodovit avtor ter v slovenskem prostoru popolnoma samonikla dramska in pesniška osebnost. Poleg poezije - izdal je dvanajst samostojnih pesniških zbirk - je pisal tudi dramatiko (Samorog, 1967; Žabe, 1969; Ljudožerci, 1972; Driada, 1976), radijske igre, kratke zgodbe, eseje in književnost za otroke, preživel pa se je predvsem s pisanjem besedil za popevke (Zemlja pleše, Orion, Prinesi mi rože, Mala terasa, Čez veliko let, Bele ladje, Vagabund, Leti, leti lastovka ...). Za svoje delo je prejel več nagrad: leta 1964 nagrado Prešernovega sklada za pesniško zbirko Odisej, leta 1968 prvo nagrado za dramsko besedilo Samorog na Sterijinem pozorju v Novem Sadu, leta 1970 je bila predstava Žabe (v režiji Mileta Koruna) nagrajena na Festivalu malih odrov v Sarajevu, leta 1971 pa je dobil Strniša za Žabe nagrado mesta Ljubljane. Leta 1974 je prejel za pesniško zbirko Oko Župančičevo nagrado, in sicer »za zaokrožen pesniški opus«.

Leta 1986 je za življenjsko delo prejel Prešernovo nagrado, po smrti (leta 1987) je prejel še nagrado kristal Vilenice. Umrli je 23. januarja 1987 v Ljubljani, v mestu, katerega je le redko zapustil.

Lazarjeva pesem

Lazim, lazim, dan na dan
in požiram cestni prah.
Sonce mi slepi oči,
za vratom mrzli dež sedi.

Pisma nosim dan za dnem:
veselje in denar ljudem.
Nič od tega nimam sam,
pridem povsod samo do vrat.

Če zapeljujem deklico,
jo drugi prej zapeljejo.
Če pijem, sem tako pijan,
da imam dve glavi drugi dan.

Lazim, lazim naokrog,
da zvečer nimam več nog.
Sanjam, da sem bogataš,
buden sem ubog berač!

Pesem o krčmi

Naša krčma je že stara,
stara sto in tristo let,
skoz ta dimnik je letala
že nekoč vešča na Klek.

To je bila Črna Eva,
z dolgim nožem pod pazduho:
popotnika je čisto slekla,
vrgla truplo v črno lužo.

Marčni dan so našli truplo,
v kleti pisane zaklade -
Eva je spustila dušo,
ko je z njo ljubimkal rabelj.

Naša krčma je že stara
tisoč in tri tisoč let,
tu je že taberna stala,
ko je Rim še vladal svet!

Krištof Dovjak

Z brco v riti v odreševanje hudičevega*

Vsi uboji v Strniševih Žabah, razen enega, se zgodijo v igri v igri, v prividu, v fantazmi. Le en uboj je tak, da fantazmo, privid pokonča. Lazarus ubije Evico. Točaj ubije Lazarusa. Evica moleduje Lazarja, naj jo ubije. Lazar tega noče. Lazar ubije samega sebe kot človeka, ki udejanja svoj privid. Ko se ubije, preseže jalovo ljubezen do privida. Naredi notranji samomor zasvojenca s prividom. S takim samomorom udejanja svojo prvo odpoved. Kot Lazar se odpove Evici. Ker je samomor slabša izbira kot vztrajnost, se vrača večkrat v Lazarusa. Kot Lazarus je tisti, ki se še bolj zakoplje v hudičevske podlage svoje notranjosti in ubije Evico. Kot Lazarus ubija Evico na ravni igre, perverzne in razvejane igre, s funkcijo mnogokratne dramsko-tragične metafore ubijanja različnih oblik spominov, ki se prepletajo med vsemi tremi protagonisti. Lazarus nima vesti. Že v Beli hiši je ubijalec, samozadostnež, sadist. Vest se Lazarusa dotakne šele, ko po zadnjem uboju Evice v njem prvič pobrca fetus: nerojeni plod siromaka.

Tega »nosečega« Lazarusa pobije Točaj. Ko ga ubije, se Lazar znova rodi tak kot prej. Pomenljivo je, ker Evica prosi Lazarja, naj jo ubije, hkrati pa Točaju očita, da je ubil Lazarusa, s katerim bi se »še igrala«. Mar ni ta njen, navidez paradoksalni preplet reakcij v resnici povsem logičen, življenjski? Mar ni Evica tista, ki ima izkušnjo dveh ponesrečenih srečanj, trkov z moškima? Lazar ostane platonski ljubimec, Lazarus posiljevalec. Evica ima izkušnjo dveh polomov, ki jo zaznamujeta v občutljivi dobi brstenja ženskosti, lepote. Evica se, brez krivde kriva (ni mogla vedeti, da skoz ključavnico kopalnice kuka Lazarus), dvojno zaznamovana odloči za prostitucijo. Evica ves čas ve, da je kurba. Kot kurba nabira v sebi voljo, da bi odreševala odnos s Točajem, da bi mu postala žena. Iz radikalnih pozicij poskuša odrešiti razmerje z »dragim« Točajem, ki je njen potencialni »drugi«. Točaj pa je zvodnik na poslovni in intimni ravni.

Točaj ima problem. Ljubosumen je. Dejstvo, da je bila Evica posiljena, Točaj verjetno laže preseže. Je inteligenčen, talentiran, globoko razmišljujoč človek in tudi čuteča, nežna, ranljiva figura, otrok ulice, ki ga, odraslega, najbolj razjeda prav izkušnja, ki je v mladosti ni bil deležen, je ne pozna. Izkušnja, ki jo je ves čas lahko le slutil, vedel zanjo, nikoli pa občutil. Točaja razjeda platonska dimenzija Evičine ljubezni.

Na tej točki je najbolj ljubosumen. Kot zvodnik, kot soprog, kot otrok ulice Točaj tramvajsko koprni po platonskem, po idealnem. Kot Hudič prav tako - Lucifer koprni po tem, da bi ustvarjal na mestu Boga. Hudič je v Točaju v tem, ker Evici ne zmore odpustiti platonske ljubezni. Hudič je v Točaju, ker se ne zmore odpovedati želji po platonskem, po idealnem. Zaradi tega zanika Lazarusovo repliko: »Ljubosumen si, baraba!« z odločnim, do radikalnih meja prignanim in trpkim: »Ne ...«:

»Ne - samo več vem kot vi!« To, kako bo Evica razrešila travmo posilstva, Točaja v resnici ne briga preveč. Evica je v sekvenci pred vzponom po stopnicah v spomin tista, ki bo »prižgala luč!«. Tu se Točaj kot Lucifer umakne. »Ananas z lupino in bodicami« ga ne gane. Z jabolki je krošnjarij že kot otrok. Pozna surovost, najeda pa ga nedosegljiva luč idealnega, platoničnega, ne hudičevskega, ne padlega, ki ga alegorično prinaša Lazar. Zaradi tega njegov trpki zaključek: da v še tako majhni cerkvi igrajo velike orgle, v krčmi pa orglice. Kontrast med malim in velikim instrumentom je njegov sklep o razkolu med vero in med materialnim, hrano, žretjem, pitjem, bitjem.

Človeško-hudičevska travma, želja, fantazma, sla po idealnem, po platoničnem žene Točaja v to, da je, kot človek mesa, pripravljen dati ženo platoničnemu »onétu«. Šele ko bi Lazar v Evico prodril meseno, bi bilo Evičino in Lazarjevo platonsko razmerje razdevičeno. Idealno v Evici bi se po Točajevem računu izničilo. Zaradi tega je Točaj zvodnik tudi v intimi razjedenega zakona.

Šele ko bi Lazar penetracijo udejanjil, bi Točaj lahko zavzel Lazarjev položaj, s katerega bi nemara lahko začel pot, pohod (napak ravna, ker v okvirih idealnega razmišlja napadalno, polaščevalno) k idealnemu-platoničnemu. Če bi se Lazar - taka taktika-zabloda-perverzija je Točajeva - vmesnil v Evici, bi Točaj mogoče lahko začel udejanjati pot v to, da bi z Evico postala končno eno. Vendar je Lazar kot alegorija nemesenega, kot nosilec vesti tudi človek odpovedi ter prek odpovedi tudi človek odpuščanja. Ker je tak, znova in znova prekriža hudičevo taktiko, njegovo zablodo zavisti, željo, žejo po idealnem. Ker je Lazar človek vesti, ker je občutljiv - nežnost seveda zna skrivati (kdo je danes ne?) - do vseh oblik uboja, se nažlampa do te mere, da se mu v finalu dvigne le tisto, s čimer je napolnil želodec. Drugo ne. Pije preveč! Ker pije preveč, lahko z visečim lulčkom (hvalabogu in v gorje Satanu) pokozla le pod. Odnos med Točajem in Evico, ki je v (le) kurcu, ostane zaradi Lazarjevega onéta preklan. Lazar zmehča Točajevo perfidno taktiko.

Seveda Lazar razmišlja tudi meseno, nikakršen svetniček ni. Pa vendar že v začetku raje naredi samomor, kakor da bi ubil ideal čistosti, ki pa je - paradoksalno - znotraj zakonskega razmerja Točaj:Evica rak-rana Točaju. Lazar se mesenemu odpove na dveh ravneh, na ravni seksualnega in na ravni sebe kot telesa: ubije se. Je to sploh dovolj? Strniša v Žabah tudi opozarja, da seks še zdaleč ni vse. S samomorom se Lazar resda odpove Evici in uboju, vendar to ni izhod. Ker po samomoru živi sanje, privid, ker se prelevi v Lazarusa, se v začaranem krogu znova in znova vrača. Ker pristaja na vračanje, ne doseže izhoda. Vrača se kot nosilec platoničnega, idealnega. Ker se vrača, znova in znova najeda Točaja, razmerje Evice s Točajem.

Kako nekaj, kar naj bi bilo idealno, sploh lahko najeda?

Očitno lahko, očitno je tudi v idealnem, ki ima težnjo po vračanju, ne pa po napredovanju, res hudič in križ. Zaradi tega bi se moral Lazar umakniti. Pa ne zmore. Potrebuje brco.

Šele ko brco dobi, nemara končno spozna, da kot nosilec idealnega ne sme sliniti, ne sme razjedati. Če Lazarja Točajev špičak v zadnjici prebudi, če konica čevlja končno plodno predre Lazarjev notranji labirint, potem se Lazar s Točajevim pomočjo, s hudičevim vzgibom, ki ga je trinajstič le prebudil, lahko odmakne, lahko izide, lahko zleze iz svojega črevesja.

Če se umakne, če se poslovi, zmore svojo najedajočo slino-sluz, s katero se lepi v vračanje, presušiti z notranjo svetlobo, z radikalno odpovedjo. Z njo, upajmo, nemara lahko stopi v vsaj približno bližino tistega, čemur pravimo bog, umikajoči se bog, tisti bog, ki dopušča svobodno voljo, bog, ki se ne vmešava, ki ne najeda, ne slini, bog, ki daje največ prav z umikom. Mar bog, za katerega verujemo, da še zmeraj nekaj ustvarja, ne lazi, ubog, v temo, v nič, v nemo grozo odprtih ust, ustec? Mar ni z umikom od jalovega najedanja dana božja možnost vsemu, kar ima svobodno voljo? Del svobodne volje so tudi naši hudičevi poli. Vsi smo Točaji in Evice na tisti točki, ko je potrebno naprej. Kam? »V lazenje dan za dnevem, v cestni prah ...«, v poskus notranjega presvetljevanja, v dušo, ki jo imamo zaprašeno? To notranje presvetljenje je umik v nenajedanje, je uporaba svobodne - vseh oblik, vseh strasti-ljubosumja, zavisti, obsojanja, tožarjenja - osvobojene - volje. Tak umik ni izsušitev. Je toplina, objem, je globok poljub duše in je radikalno francosko zalizovanje z usodo. Je tudi strastno zalizovanje s trpkostjo (ki v resnici nikoli ne potrka sama), je zalizovanje z gibkim jezikom-govorico-voljo, tudi gledališko, ki hoče udejanjati prostost, napolnjevati prazen, izpraznjen prostor sveta in duš.

Za poljub med Evico in Točajem je potreben Lazarjev odmik. Ko se Lazar rane zave, ko do tolikšne mere prebudi hudičev(sk)o, da dobi od njega brco v rit, se zave, da se mora odmakniti. Lazarjeva rana, njegova za(vest) o njej, njegova volja, sprejeti rano, postavlja Lazarja kot človeka v bližino odmikajočemu in svobodo omogočajočemu Bogu.

Z brco, ki je sklep, klimaks okušanja mejnih situacij, tako Lazarja kot Lazarusa, je iz starodavne krčme izgnan. Šele kot izgnanec, tujec, ne tuj robu, lahko »odskoči« stran in se odmakne v prostor, kjer zanj kot Lazarja in kot Lazarusa ni več doskočišča, Evice. S signalom, da bi se še in še poljubljal, se že odmika. Poslavlja se. S slovesom se razda in hkrati preseže sebe kot sužnja privida, fantazme. Preseže se tudi kot povod za Točajevo slo po idealnem. Z odmikom odpušča, se odpoveduje, se razdaja in odrešuje. Odrešuje tudi Satana oziroma tožeče v soljudeh, s katerima je prehodil ne dvanajst, temveč trinajst postaj, da bi v osebni kalvariji sprejel, ozavestil rano. Ko Lazar odide v novo življenje, vase, v novega človeka, pusti Evici in Točaju, vsemu hudičevskemu v njima, svobodno voljo. Po njegovem odhodu imata Evica in Točaj prostor, mir in čas za prepletanje svobodnih volj. S prepletanjem svobodnih volj lahko skupaj sledita Lazarju v območja odpuščanja, odpovedovanja, razdajanja, odreševanja, ljubezni do drugega. Lahko začneta, kljub temu da sta neenotna, sprejemati različni diabolčnosti drug drugega. Lazar odide kot siromak, berač, vendar ne prosi več miloščine, ne hlasta več za prividi, temveč sprejme v dar trpko slovo-rano. Sprejme poljub usode, ki ga začne razdajati, vračati, še in še vračati ravno s tem, ker se ne vrne več, niti se več ne ozre, saj bi s pogledom nazaj - podobno Orfeju - spet načel možnost poljuba Evice in Točaja, možnost njenega izhoda iz zakona pekla v zakon sprejemanja drug drugega. Če bi se Lazar ozrl, bi njegov odmik okamenel, okamenela bi možnost odreševanja med Evico in Točajem, ki jima jo daruje. Če bi se obrnil, bi ugasnil možnost odreševanja luciferskega v nas samih. Če bi se obrnil, bi ugasnil možnost prižiganja luči v nas samih.

Fotografije iz vaj

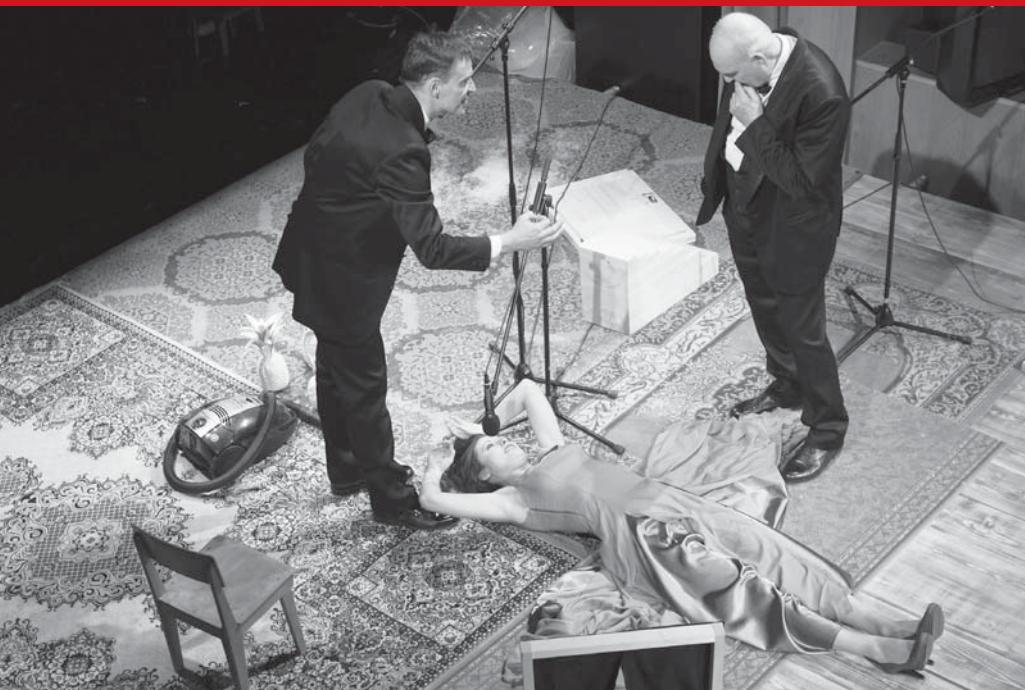

Radko Polič - Rac, Igor Samobor

Pia Zemljč

Fotografije iz vaj

Igor Samobor, Pia Zemljič, Radko Polič - Rac

Igor Samobor, Radko Polič - Rac

Fotografije iz vaj

Igor Samobor

Radko Polič - Rac

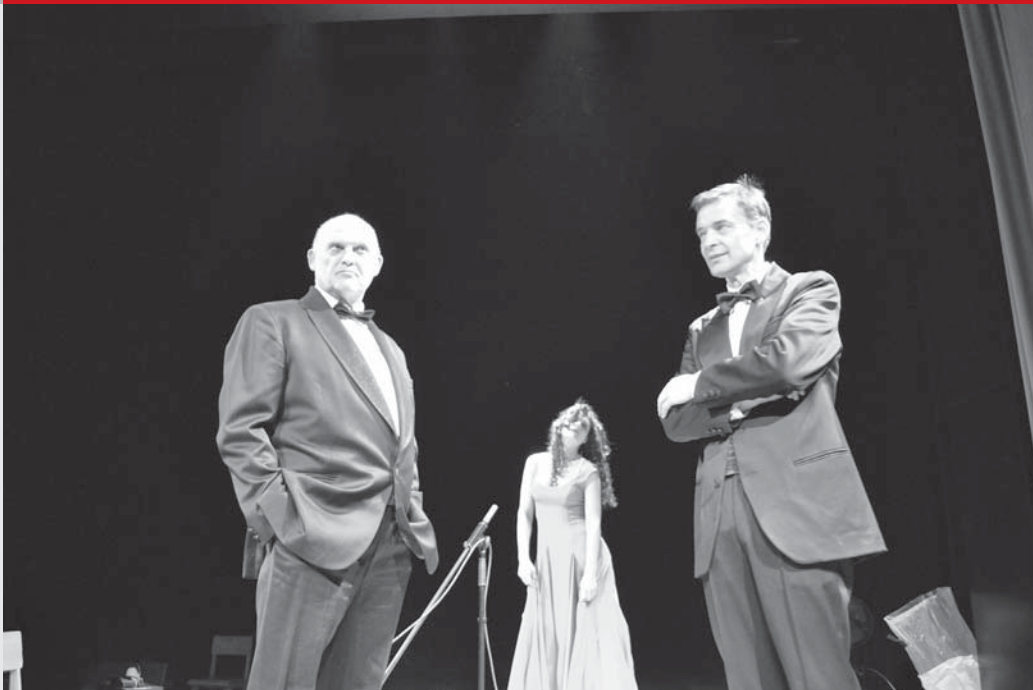
Fotografije iz vaj

Igor Samobor, Pia Zemljič, Radko Polič - Rac

Radko Polič - Rac, Igor Samobor, Pia Zemljič

Radko Polič - Rac, Pia Zemljič, Igor Samobor

Igor Samobor, Radko Polič - Rac

Pokrovitelji

HOTEL MITRA

Medijski pokrovitelj

Delo gledališča omogočajo

Mestna občina Ptuj

Mestno gledališče Ptuj prevaža
AVTOVLEKA KODRAN

MESTNO
GLEDALIŠČE
PTUJ

Mestno gledališče Ptuj-Ptuj City Theatre
Slovenski trg 13, 2250 Ptuj, Slovenija

Telefon 02 749 32 50 (tajništvo in blagajna)

Telefaks 02 749 32 51

Elektronska pošta info@mgp.si

www.mgp.si

Blagajna je odprta vsak delavnik od 9. do 13. ure (ob sredah do 17. ure)
in uro pred predstavo.

Peter Srpčič, direktor

Ana Strelec Bombek, organizatorica in koordinatorica kulturnega programa

Simon Puhar, vodja tehnike in lučni mojster

Petra Kurnik, pisarniška referentka

Andrej Cizerl Kodrič, odrski mojster

Irena Meško, scenska garderoberka

Danijel Vogrinec, tonski mojster

Miran Hedl, scenski delavec

Člani Sveta zavoda Mestnega gledališča Ptuj: Lidija Majnik (predsednica),
Helena Neudauer, Peter Pribožič, Franc Mlakar, Robert Križanič,
Branka Bezeljak, Ana Strelec Bombek

Za gledališče Peter Srpčič

Lektor Simon Šerbinek

Fotografije Črtomir Goznik, Peter Srpčič

Uredila ASB

Ponatis 400 izvodov

Sezona 2009/2010

Generalni pokrovitelj

tenzor

Evropska prestolnica kulture 2012 ČISTA ENERGIJA!

Ptuj

PARTNER

NAJSTAREJŠE MESTO V SLOVENIJI